

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 an 10 cor.
pe 12 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un și garson: până la
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 1 b. de fiecare publicare.
Adăst abonamentele, cât și inserți-
unile sunt a se plăti înainte în Arad.
Telefon pentru oră și comenzi
Scrisori retracate nu se primesc.

În fața alegerilor.

Am fost și vom rămâne aderenți ai poli-
ticii de activitate.

Dacă am aprobat însă și ne-am luat
partea din luptele electorale dela Dobra,
Nădlac și Pecica, asta nu însemnează că în
fața alegerilor generale am propovădui lupta
la întâmplare și am consimți să mergem
care cum poate, de capul său, fără o co-
mandă unitară și fără altă ținută de cât ca
ici ori colo să se aleagă unul ori altul de-
putat.

Nu, nu astfel înțelegem inaugurarea poli-
ticii de activitate.

Fată de ce se impune o explicație pe
cât de sinceră, pe atât de hotărâtă.

Am aprobat și am dat concursul nostru
la alegerea dela Dobra. Trebuia să se rupă
odată gheața, trebuia să se dea dovadă hăr-
niciei, priceperii și disciplinii poporului, mas-
sei de alegători. Încercarea chiar dacă nu
reusă, n'avea să angajeze poporul român
din statul ungar, ci era vorba de eșecul și
indisciplinarea unui singur om ori a unui sin-
gur cerc electoral, luându-și, bine înțeles,
partea de răspundere toți câți într'un fel ori
altul au colaborat la săvârșirea actului elec-
toral.

Această ținută s'a urmărit și prin cam-
paniile electorale dela Nădlac și dela Pecica.

S'a dovedit până și pentru cei mai pe-
simiști că țărâtimea noastră e trează, plină
de însulețire și în lupta națională gata a
și face datoria.

Odată demonstrate toate acestea, ră-
mâne a se dovedi cumințenia și mărimea
de suflet a fruntașilor.

S'a împlinit vremea să se facă și asta.

Suntem în ajunul alegerilor generale.

Felul cum se va porni lupta electorală,
elanul pe care-l va ști produce și succesul
la care va ajunge, vor fi tot atâtea criterii
pentru a se aduce judecată în privința asta.

Din parte-ne ținem să precizăm urmă-
toarele.

Ne angajăm și luăm răspundere numai
pentru o luptă pornită în deplină înțelegere
de toți câți sunt activiști. Trebuie să știm ce
facem, și toți la fel să purcedem și știind
unit de alții, determinând anume proceduri
și solidarizându-ne în vederea eventualelor
piedești ori obiecțiuni ce se pot ivi.

De aceea ținem ca îndată ce s'a de-
cretat dizolvarea Dietei, este neapărat tre-
buincios a se convoacă o conferență fie chiar
numai confidențială a tuturor celor cari sunt
gata a se angaja pentru activitate. În con-
ferență să se redigieze un apel către popor,
arătându-i motivele însemnate care ne în-
deamnă a rupe cu pasivitatea. Să se pună
în vedere țelul ce-l urmărim, să se arate
mijloacele de luptă; pe scurt, un apel care

să fie așa zicând icoană a prezentului și
aspirațiunile noastre privitoare la viitor d'a-
semeni să le cuprindă.

Bine înțeles, am preferi o conferență
națională, ca cele din trecut, dar nu credem
că s'ar permite, după cum nu știm nici despre
onor. comitet național că ar fi luat mă-
suri cel puțin pentru convocarea conferenței.
Ținerea ei și așa nu o poate garanta.

Și bine înțeles: totul în cadrul partidu-
lui național să se petreacă. Nimeni, cu dela
sine putere, să nu se atingă de programul
partidului, ci dacă există curent de schimbare a
programului, după cum indicase în epistola
sa distinsul naționalist Dr. I. Mișu, apoi
asupra schimbărilor de făcut să cadă de
acord cel puțin cei cari se declară pentru
activitatea parlamentară. Altfel permițându-și
fiecare să schimbe ce vrea din program,
s'ar naste o confuzie păgubitoare întreg nea-
mului românesc, deoarece ce am da specta-
colul nu a unor luptători strinși într'un par-
tid, ci a unor inconștienți cari deschid spăr-
turi adversarului asediator.

Fată de o eventuală obiecțiune că pro-
gramul numai conferență națională este
în drept a-l schimba, răspundem: Nu-i așa!
Vremea trece, situațiunile se schimbă, tre-
buințele și aspirațiunile cresc. Programul ne-
fiind dogmă, are să se conformeze și el vre-
murilor și dacă poporul primește schimbarea
propusă și pe aceasta basă intră în lupta

Cele patru temperamente.

— Schiță humoristică. —

Cholericul.

(Fine)

„Paulino — Paulino-o-o! Trebuie să plec
deseară la București! Da unde ești? Iute, iute,
dacă vrem să fim cu toate gata la timp, trebuie
să ne grăbim!”

„Până de seară, este încă destulă vreme —
dragă bărbate!”

„Destulă vreme? Adecă ce-ți închipui tu,
despre o asemenea călătorie? Bucureștiu e de-
parte, ai înțeles? Și câte lucruri trebuie să iau
cu mine! Mă cuprind ameteții, când mă gândesc
numai la ele. Cum le vom putea împacheta pe
toate într'un timp așa de scurt! Mai ai încă
să-mi coși un nasture la haina mea cea neagră
Paulino!”

„Da, da, îl voi coase.”

„Și să-mi calci cămășile, să cauși cadou
pentru Ana, să-l i-au cu mine. Berta să meargă
la pantofar să-mi aducă ghetete, George să-mi a-
ducă o carte de curs, dar iute. La dracu, de unde
voi avea acum un giamantan? Al meu e stricat!
Paulino, Paulino! (Paulina ieșise.) Se'nțelege, dacă
ai lipsă de femeie, nici odată n-o ai în apropiere!
Unde ești iar?”

„Am fost să —”

„Ași ce, ai timp destul le poți face toate
— dar n'am giamantan, Paulino!”

„Vom împrumuta iarăși, dela vâru Costică!”

„Să-l aducă George, imediat. Mi-ai cusut
nasturile?”

„Încă nu — „Doamne, Doamne, e timpul su-
prem: Berta să-mi aducă țigări — însă nu s'a
rentors tândala aceia de fată?”

„Nici nu s'a dus încă, trebuie să se îmbrace
mai întâi!”

Di Spulberean se infurie ca un leu. „Tunete
și trăsnete, a innebunit? Las că-ți voi iuți eu pașii,
leneșe ce este. . . . Asemenea idioti! Să pierd eu
din cauza asta trenu! Stați și tu aici, și să caști gura
la lună, în loc să faci ceva? Unde este Olga
noastră, nu-ți poate ajuta?”

„Ea își face lecțiile!”

„Pentru asta mai e timp destul — să-mi
aducă țigări. Unde vrei să te duci ear, Paulino?
Nu poți să mai aștepti până îmi gat vorba? S'au
te-ai simțit ofensată, stimată doamnă?”

„Dar mă duc să spun Olgei —”

Paulina ieși îngrabă, Berta intră.

„Da ce-i, nu-ți poți mișca picioarele mai
repede? Ghetete, ghetete, unde sunt ghetetele
mele?”

„Numai peste un ceas vor fi gata —”

„Ce? Infamul acela de cărtitor bătrîn, cu
picioare strimbe — i-ași smulge părul tot fir de
fir! M'ași fi mirat să se țină de vorbă, măgaru

ăla. S'apoi se miră că nu-i merge bine cu meseria.
Să-mi mai vie încă ștengarii. — Na, ce te sgăești
așa la mine? Pleacă ear la el și așteaptă acolo
până le gată!”

Berta să duse eară.

„Paulino, Paulino, unde n'aiba îmi sunt chi-
britele? Ah, tândalele astea de femei — așa-i,
le am în buzunar. Încă n'a venit George cu giam-
mantanul? George, mă trântorule ce ești, unde-i
giamantanul?”

„Am adus mai întâi cartea de curs, D-le
Spulberean”, răspunse elevul cu sinceritate.

„Cartea de curs! Și asta o spune — mojiu
cu fața lui de hăbăuc — giamantanul îmi este
mai de lipsă, mă prostule, nu-mi pot împacheta
lucrurile în cartea de curs! Hai, cară-te zăpăci-
tule, giamantanu, giamantanumă, ai înțeles?” îi
răeni ca un leu infuriat.

George să depărtă în grabă. După o jumă-
tate de oră, apăru Berta cu ghetetele.

„Ei, în fine — și încă nu's curățile? Ce-i
asta?”

„N'am voit s'aștept mai mult, fiind-că Dum-
neata —”

„Ce, adecă ai stat de povești? Hahahaha,
asta-i simț de datorie! Și încă să mai plătești
pentru asta! Se vede că nu ești cu mințile acasă,
Berta!”

„D'apoi D-ta mi-ai poruncit —”

„Ce, eu? Ce-ți umblă gura, gâscă proastă
ce ești? Na, asemenea oameni, s'apoi mai pretind

Cel mai excelent profesor și medic
il recomandă ca remediu cu efect

și mai ales este recomandat Convalescentilor după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea
corpului, depărtează tusa și flegma și face să înceteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat
cu plăcere și de copii. În farmacia să capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fle-care sticlă să fie provăzută cu firma de mai jos

277

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Svizzera).

„A
grăbește-
„Să
de valoare
„Nu
Sirolin

electorală, nimeni nu poate pretinde o mai autorizată consimțire. Mai ales când știm că nu ni-se îngăduie conferența națională.

Socotim anume, că preocuparea noastră a tuturor trebuie să fie a ne prezenta bine atât poporul cât și în fața Ungurilor. Deși sunt adică vre-o 50 cercuri cu majoritate românească, totuși cine poate garanta că măcar a treia parte din ele vor alege Român naționalist? Dacă se vor cuncta însă în toate părțile, și în lupta ce se va desfășura va ieși la iveală o organizare strânsă și o procedură unitară, ori-care ar fi rezultatul alegerilor, vom impune în fața adversarilor, ear poporul chiar dacă nu va fi învins la vot, în suflet va rămâne mângăiat văzînd pe fruntași încheгаți și simțînd buna lor înțelegere și însufletire.

Eată de ce nu admitem candidații răslețe, ci stăruim ca dintr'un sfat frătesc să se pună toate la cale. Lupta să prezinte o cohesiune și să nu facă efectul că am pornit — la întâmplare!

Cum să se pună la cale înțelegerea tuturor activiștilor, nu e chestie de publicitate, ci cade în sarcina celor cari stau la conducerea treburilor naționale.

Criza ministerială în România. În urma demisiilor preșidenților M. Pherekide, D. Protopopescu și V. Morțun, se știe, s'a produs o situație care a îndemnat să demisioneze și pe domnii ministri I. Brătianu și V. Lascar. Pe Joul se credea că afacerea va fi rezolvată prin numirea a două titulari la departamentele de externe și interne. În vederea aceasta de Lună până Joul nici nu s'a ținut ședințe în Cameră și Senat.

Se scrie acum că situația s'a agravat încă: au mai demisionat ministri Costinescu, Stoicescu și Porumbaru, așa că în ședința de Joi a Senatului dl prim ministru a declarat că *întreg guvernul și-a prezentat M. Sale demisia.*

în bunățate — Paulino, Paulino! Nu mi-ai reparat geanta, cu toate că ți-am spus-o încă de aseară. — Na, ce mai vrei, Berta, n-ai nimic de lucru — monstrule?”

„Eu nu sunt monstru, asta n'o sufer să mi-să zică”, răspuse fata răstit.

„Ce? Nesupunere? Dacă mai răspunzi un cuvânt, te dau dracului.”

„Nu sufer —”

„Cară-te, imediat! Te sdrobesc, nămilă ce ești! La moment ai să părăsești casa! Iți vei căpăta plata până la finea cuartalului, numai să nu te mai văd în ochi!”

Paulina să repezi înlăuntru.

„Da Iubie, pentru D-zeu, ce-i cu tine?”

„Ah ce, doar nu's butuc să se taie lemne pe mine! — Da dobitocu acela, nu mi-a adus încă giământanu? Doamne, Dumnezeu, deja douăsprezece ore —” să trîni obosit pe un scaun, „mă lopesc, mă lopesc!”

Toată înaintea de prânz, Dl Spulberean a lerga infuriat prin casă, când colo, când dincolo — nevastă-sa plîngea, Berta urla în bucătărie, George tramurînd alerga în toate părțile, Olga era amenințată cu trei pălmi — până și cea mai tinără vlăstară a familiei — Gogu cel de șase ani — fu împins cu brutalitate, strigându-i: „Pei din caie, clocitură!”

Cu cât să apropia ceasul despărțirii, dl Spulberean devenea cu atât mai rabiāt, abia mai găfăia, ochii îi erau înflăcărați. „Paulino, Paulino!” să auzea vocea lui răgușită de atâtea strigăte. „Unde-mi este guleru. Nu voi fi gata, nu voi fi gata! Unde dracu este tabachera? D-zeul meu, încă o oră, și câte îmi mai trebuie!”

Convocare.

Subscrișiți convocăm pe delegații români ai cercurilor electorale la

Conferență electorală

pe ziua de 10 Ianuarie n. 1905 la orele 10 înainte de amiază în orașul Sibiu în sala cea mare dela hotelul »Impăratul Romanilor«.

ORDINEA DE ZI:

1. Luarea unei rezoluțiuni asupra situației politice.
2. Alegerea comitetului electoral executiv.
3. Propuneri.

Cluj, 29 Decembre 1904.

George Pop de Băsești.

Dr. Vasilie Lucaciu.

Convocarea de mai sus am primit-o după ce am scris articolul nostru de fond. Se înțelege că în urma acestui pas al celor două fruntași stimați în toate cercurile românești, *procedura* de urmat propusă de noi este susceptibilă de schimbare. Principiile desfășurate le vom susține însă și în sinul conferenței pe care o salutăm cu căldură și ne place a crede că ea va contribui la lămurirea multor lucruri în sinul partidului național român.

SITUAȚIA POLITICĂ.

— *Fusionarea oșanșilor. Noule alegeri.* —

Mai zilele trecute Szemere Attila, cunoscutul magnat și deputat, a dat un prânz la care au participat toți șefii opoziționali. La masă între păhare, s'au schimbat tot felul de toasturi și opoziționali de diferite partide au sincerizat unii cu alții. După acest prânz se vorbise apoi că Apponyi ar fi dispus să fusioneze cu kossuthiștii. „Budapesti Hirlap” de ieri confirmă acest svon și nu află nimic ciudat în schimbarea la față a contelui Apponyi. Din contră: zice că după lovitura ce Tisza a dat constituției și parlamentului Apponyi nici nu poate să facă altceva, de cat să intre în partidul kossuthist întemeiat pe principii de drept public.

Știri sosite astă noapte din Budapesta d'asemeni spun că într'adevăr, fusina apopnyis-

tilor cu kossuthiștii e aproape fapt împlinit. Ba vor intra în partidul kossuthist și contele Károlyi István, precum și câțiva poporali mai sanginici.

Intrarea formală s'ar face după ce s'a citit în parlament autograful prea înalt de dizolvare.

Și opoziția și guvernul se prepară de altfel în vederea alegerilor, cari, e sigur, vor fi nu se poate mai înverșunate. Îndeosebi în cercurile unde candidează matadorii opoziției, de care guvernul ar voi să curețe parlamentul. Se fac tot felul de combinații și se aduc în circulație și nume românești — guvernamentale. În cercul românești guvernul ar voi să învingă adică pe unii kossuthiști punând candidații — români. Noi credem însă ca atunci când e vorba ca partidul național să intre în luptă, nu se vor găsi Români cu legături în acest partid care să facă jocul stăpînirii.

DIN ROMANIA.

Pentru țărani. Ministerul de interne a mai cumpărat 170 vagoane de grâu și 11 vagoane de porumb. Din care a fost distribuită satenilor aflați în lipsă, următoarea cantitate de cereale: 34 vagoane în județul Romanși, 8 în Dimbovița, 40 în Olt, 35 în Teleorman și 3 în Tutova

Cantitatea de cereale acordată până acum de ministerul de interne, este de 5.127 1/2 vagoane. Din această cantitate au fost deja distribuite 1.940 1/2 vagoane la 78.462 capi de familie, din 554 comune.

Numărul total al celor lipsiți de hrană era de 232.531 capi de familie, împărțiți în 1558 comune din 26 județe.

Cantitatea totală de cereale, necesară pentru îndestularea acestor familii, trece de nouă mii vagoane.

Întreaga această cantitate va fi distribuită până la 1 Martie 1905.

Proiectul de buget al direcțiunii generale a C. F. R. a fost aprobat de conziliul de ministrii.

Acest proiect de buget se grupează astfel:

La venituri 58.518.900 lei repartizați în modul următor: 54.650.000 lei din exploatarea C. F. R.; 1,378.000 lei din exploatarea docurilor și 2,490.900 lei din exploatarea serviciului maritim român.

La cheltuieli 40.545.650 lei repartizați în următorul mod: 35,818.600 lei pentru exploatarea C. F. R., 505.116 lei pentru furnizarea traverselor de fag, 828.802 lei pentru exploa-

Melancolicul.

Doctorul Emanuel Mohorean, palid și cu mâna tremurîndă, luă telegrama.

„Ah, Doamne! Amalio, iubita mea nevastă, ce să va fi întâmplat? Ah, cum îmi palpită inima! Sigur, ear vre-o nenorocire îngrozitoare!”

„Probabil că nu, bărbățele. Desfă-o mai întâi, poate va fi o comandă.”

„Desfă-o tu, Amalio — eu — eu nu pot. Așteaptă un moment, până mă așez — așa — ce —”

„Este dela ginerele nostru: Vino imediat, afaceri importante, Nicu.”

„Afaceri importante? Vino imediat? Ah, Doamne, copila noastră va fi bolnavă, sau chiar moartă!”

„Cine o zice asta papa, despre așa ceva nu stă nimic.”

„Presimt că este moartă! Da, ni-s'a răpit iubita noastră Adela — o simt! Așa de timpuriu și departe de patrie, pe când buclele blonde ale juneței îi încărcau încă fața.”

„Dacă ar fi așa, sigur că ar fi amintit ce Nicu.”

„O, el este prea gingaș — bagă de în curînd va urma o a doua telegramă. ne va desluși. Prin asta vrea numai să gătească.”

Doctorul Emanuel Mohorean, să tînd de scaunul său. „Toate nenoroc asupra capului nostru!” să jeluia el cu pironită. „Suntem predestinați — oh de noi!”

**Urbati,
itati.**

tarea docurilor și lei 3,313-132 pentru exploatarea serviciului maritim.

Excedentul prevăzut este de 17,973.250 lei.

Scăzând din acest excedent suma de 273.250 lei, adică jumătate la sută din venitul brut, pentru fondul de rezervă, — rămâne un excedent de 17,700.000 lei, prevăzut pentru viitorul exercițiu.

Din străinătate.

230 milioane în fundul marit. Crucșătorul chinez „Hei-Ti“ care fu trimis acum un an cu o parte din cheltuielile de războiu pe care China trebuie să le plătească Japoniei în urma păcii din 1894, a suferit naufragiu lângă insulele Elliot și s'a scufundat cu întreaga încărcătură care s'ar ridica la 230 milioane yen. După ce mai multe încercări de a ridica vasul nu izbutiră, consulul danez din Șang-hai a format o societate cu scop de a scoate acea comoară. S'a cumpărat un vapor „Industria“ și s'a angajat echipajul în Suedia precum și trei scufundării.

La 24 Octombrie vaporul sosi pe locul unde „Hei-Ti“ se scufundă. Acesta dăduse cu partea dinainte de o stâncă și era înțepenit într'un unghi de 45 grade pe fund, așa că se vedeau numai cele două coșuri și catargele.

La sosire vaporul „Industria“ fu primit în mod solemn de un crucșător chinez ca cel scufundat. Acest încrucișător va îngriji de cărbuni și proviziuni și va apăra vaporul.

Primele încercări au dat rezultate bune în timp de trei zile s'au scos opt lăzi cu aur și un tun de 14 tone. După aceasta vaporul a plecat la Șang-hai pentru a fi reparat înainte de a continua.

Societatea vaporului „Industria“ speră a utiliza vaporul acesta mai târziu la scoaterea vaselor scufundate în luptele navale din războiul actual. Societatea primește 2 jum. milioane pentru scoaterea vaporului „Hei-Ti“.

Într'una din zile, în apropierea Port-Arthur n'ar putea fi luată nici odată.

Scrisori sosite la Petersburg arată, că până acum japonezii n'au reușit să impedeze intrarea de corăbii cu proviziuni. Atât vapoare cât și sute de jonci chinezești au intrat dela Februarie încocoace în port.

„Blocada e o fabulă“ scrie un locotenent Kuznetsov într'o scrisoare trimisă în Octombrie din Port-Arthur. În primele zile ale acestei luni au sosit patru jonci și un vapor mic din Ci-fu.

„Nu fi nebun, din contră vei avea să te bucuri. Sigur vei fi devenit tată-moș, și nimic mai mult“...

Doctorul oftă adinc. „Serman, mic și nefericit verme! Ah, cum te compătimesc! O lume plină de suferință, îți stă înainte! Mai bine nu te-ai fi născut“.

„Trebuie să plecăm îndată, Emanuel — gata-te“.

„Dar, Amalio“.

„Ah, ce păcat, tocmai acum începe a ploua“.

„Natural! Adecă, pentru-ce n'ar ploa? Fiind-că călătoresc eu, eu — ha-ha-ha“!

„Ce nebunie, sigur că sute și mi de oameni, vor face astăzi același lucru“.

„Așa dară, sermanii trebuie să sufere din cauza mea — nenorocul meu cade asupra lor“!

„Ah, ce prost, tocmai azi să joacă în teatru „Regele Lear“, atât de mult doriai să vezi piesa aceasta“.

Doctorul Mohorean rse cu amărăciune. „Soarte, soarte“!

„A trebuit să se întâmple tocmai așa“!

„Și asta te miră, Amalio? Încă tot nu te-ai convins că — ori ce bine, sub mâinile mele, să schimbă în rău? Și că natura, întâmplarea, soarta, norocul, toate sunt în contra mea și voiesc să-mi facă rău“?

„Ași, dute 'ncolo, ești un pesimist. . . dar grăbește-te“.

„Să iau toate paralele cu mine? Și hârtiile de valoare“?

„Nu-l de lipsă. Lasă-le acolo unde sunt“.

Pe ultima joncă se află Meincov care a avut o aventură emoționantă. Un contra torpilor japonez a mers în cea mai mare grabă contra sa, și a tras asupra lui. Dar de odată s'a oprit. Se vede că mașinile s'au stricat.

Setea chinezilor e nemărginită și prețurile mari ce li-se dau pentru proviziuni tentează pe mulți comercianți mici, așa că ei încearcă cu riscul de a li prinși.

Un ofițer de marină a scăpat ca prin urechile acului de japonezi, pe când se ducea și venea între Port-Arthur și Ci-fu, de oare-ce japonezii au surprins cele două jonci cu care mergea. Când japonezii au descins pe prima joncă, se născu un tumult grozav. Chinezii s'au opus, s'au auzit focuri de revolver. Am văzut cum jonca s'a plecat pe o parte și s'a scufundat. Toți chinezii s'au înecat. Veni rindul nostru. Se făcu întunec și contra torpilor nu se vedea bine. De odată căzu peste noi o grindină de proiectile mici. Otgoanele fură tăiate și pânza căzu, cu care ocazie un chinez căzu în apă. Contra torpilor se îndreptă direct asupra noastră. O granată căzu pe pânză, sări apoi în sus și omori un chinez, o bucată tmî rani degetul gros. Atenția noastră era așa îndreptată asupra contra torpilorului încât nici nu priveam la port. Deodată japonezii încetară focul. Era întuneric, dar la intrarea dela Port-Arthur recunoscurăm două Pete Negre și apoi un al treilea. Auzirăm trăsând și observăm o mare explozie pe contratorpilorul japonez. Apoi vasul plecă foarte repede și după zece minute jonca noastră fu trasă în port cu încărcătura sa de orez. Chinezii cerură 1000 de ruble pentru orez și despăgubire pentru trei oameni morți.

Un ofițer anume Neprakin descrie cum Rușii au scufundat din eroare o joncă amică. Fiind că Japonezii nu pot prinde toate vasele care înfrâng blocada, ei întrebuințează o stratagemă. Își procură cartea de signale care servă joncelor pentru a corespunde cu autoritățile cetății și trimit o joncă proprie cu semnalul „amică“ în Port. În realitate jonca era încărcată cu explozibile. Ea apropiă însă explozie înainte de a ajunge la desăpărta o joncă cu avariar amică. Peșă atenți. zium! Ea a dat semnele false, forturile au deschis focul și au scufundat-o. Pe bord se afla un ofițer rus care a înnotat până la mal. Echipajul chinez însă a pierit.

Publicul rusesc și marele Duce Alexis. La Petersburg circulă fel de fel de zvonuri asupra disgrăției marelui duce Alexis, de care se ocupă mult ziarele.

Inregistrăm unul din ele:

„Din parte-mi. — Până când ne vom reîn- toarce, le vor fura, sau vor fi arse, căci simt că se va isca un foc“.

„Cine se va gândi la așa ceva“?

„Am o presimțire. Apoi să va zice că noi am dat foc, și ca să abatem ori-ce presupunere, am plecat de acasă. O, cerule, nu voi putea suporta pierderea libertății; voi muri în temniță“!

„Nu mai vorbi așa, fiul nostru Paul, cu nevastă-sa și cu copiii lor, vor rămânea aci“.

„Copiii să vor juca cu chibrite și nenorocirea e gata, Amalio“!

Ceasul plecării e aci, merge să-și ia rămas bun. Cu față tristă, dureroasă, sta dl Dr. Mohorean, înconjurat de ai săi. „Rămâneți cu bine, rămâneți cu bine! Dumnezeu să vă binecuvinte, pe toți! Dee, ca soarta să fie îndurătoare față de voi“!

„Dar tată, faci ca și când ai pleca la polul nordic“.

„Ce crezi tu, o călătorie la București, este numai așa o jucărie de copii? Pe așa un timp, când să ciocnesc atâtea trenuri“?

„Multe? Ah, asta nu-i așa rău“!

„Posibil, însă cu trenul, cu care voi pleca eu, sigur să va întâmpla vre-o nenorocire — n'ar fi trebuit să“....

„Dar tată, le vezi toate prea negre. La revedere, veselă revedere“!

„La revedere? Copii rămâneți eu bine! Presimt, că nu ne vom mai revedea. În fine implinsească-se ce-i scris“.

Traducere de: Eugenia Pinciu.

Ma! acum câte-va zile marele Duce asista într'o loje, la una din reprezentațiile teatrale. Într'o loje învecinată cu cea a Ducelui, se afla o femeie iubită de marele Duce, d-ra B. De abia zărise publicul pe această damă, strălucitoare de bijuterii, mătăsură și dantele, când se auzi strigând din toate părțile: „Dă înapoi paralele! toate acestea au fost plătite cu banii flotei“!

Premii pentru copii. Administrația căi ferate Paris-Lyon-Mediteranee din Franța a acordat impiegaților săi o sporire de salar la nașterea fiecărui copil sau la adoptarea unui copil. Sporul se prezintă astfel: 30 franci pentru trei copii, 80 franci pentru patru copii, 150 de fr. pentru 5 copii, 220 pentru 6 copii, 350 franci pentru 7 copii, 480 franci pentru 8 copii 630 franci pentru 9 copii.

Războiul ruso-japonez.

Togo și Kamimura în Tokio.

Londra, 31 Dec. Admirali Togo și Kamimura, ale căror flote s'au achitat atât de victorios de sarcina ce li-s'a dat în război, au sosit ieri în capitala Japoniei, chemați de Micado, unde au fost primiți cu însuflețire și ovatiuni. Insuși curtea imperială, înconjurată de toți dignitarii statului, i-a așteptat la gara. Un public imens i-a salutat și scenele de însuflețire nu se pot descrie. Au fost duși în triumf până la ministerul de marină. De aici, tot în trăsura imperială, s'au dus la palat. Întreg orașul e pavoazat și aclamările de «banzai» nu mai conținesc.

„Kattowitz Zeitung“ află din Kutno, orașul Ja. orașul dintre Rusia și Polonia, că se petrec adevărate vânătorii în potrivea femeilor și după ce le prind le bat până la moarte. Nu cruță nici pe cei mai pacinici cetățeni. Pe mulți i-au scos de păr de prin case și i-au bătut neomeneste. Nacelnicul ținutului și căpitanul strajei lucrează chiar cu mâinile lor, bătând, brâncind și trăgând de păr femeii slabe. Vedeai grupe de câte 10—15 soldați armați cu bice bătând o singură femeie până ce o lăsau fără simțire jos. Una a rămas chiar moartă, multe au fost greu rănite și duse în spitale. În închisoare au dus 50 de femei, unde le-au bătut fără milă. Intre acestea era și o fată învinuită că ar fi împărțit manifeste socialiste. Pe aceasta au măcelărit îngrozitor. Lângă Myslowitz au fost prinși la 8 dezertori, i-au dus la Petrikau, unde vor fi împușcați, căci, de oare-ce primiseră porunca de plecare, se socot ca fugiți din fața dușmanului.

Starea financiară a guvernului rusesc e des-nădejduită. În casele statului lipsește aurul. Lipsa de bani e așa de mare încât statul caută să vinză calea ferată a Vistulei. Sub presidenția baronului Kronenberg s'a ținut în Varșovia un consiliu de bancheri, s'au arătat gata a lua în arendă această cale ferată pe 15 ani și a da înainte 60 de milioane de ruble.

Din Petersburg s'a desmințit vestea, dar ziarele polone afirmă că e adevărată. Că e lipsă de bani se vede pe porunca dată la graniți să se ia vama. Ia ori-ce lucruri aduc călătorii ce se întorc din Europa, chiar dacă după lege și regulamente acele lucruri sunt scutite. Administrația financiară a hotărât urcarea patentelor cu 33%. Se vor urca tarifele la căile ferate și la pașapoartele pentru străinătate Ministerul instrucției face pe anul 1805 economii dela lefurile învățământurilor și dela material, în valoare de 409.717 ruble. Dar mântuirea o vād financiarii ruși tot numai în emiterea secretă de hârtie monedă și în împrumutul făcut în străinătate. Împrumutul l'ar face cu plăcere bancherii, căci li se dă comision 50—60 de milioane de ruble, dar mai greu e de făcut de public să deschiză pungile. Iată de ce politica lui Sviatopolk Mirski e o manoperă de bursă.

APELI

Făcem un călduros apel către toți abonenții, cititorii și binevoitorii ziarului nostru să grăbească pe d'oparte cu reînnoirea abonamentului, ca astfel trimiterea ziarului să nu fie întreruptă (vom trimite adică pe anul viitor numai celor cari au plătit înainte!), — pe de altă parte rugăm pe toți câți ne sunt binevoitori să facă cea mai întinsă propagandă pentru lățirea „Tribunei“, ca astfel să nu fie sat, ba chiar știutor de carte român care să nu aibă în casa sa „Tribuna“.

Cei cari se hotărăsc să aboneze, să trimită prețul înainte de sărbătorii; să facă aceasta îndesebii noii abonenți, ca astfel să avem vreme a tipări adresele și a regula trimiterea foii. Mai târziu, după anul nou, e mare adică îmbulzeala și cei cari n'au grăbit, pot să sufere neajunsuri numai din pricină că au tot amânat cu trimiterea banilor.

Vechii abonenți să lipească pe mandatul postal fașia cu numele și numărul adresei.

ADMINISTRAȚIA
ZIARULUI „TRIBUNA“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 31 Decembrie 1904.

— M. Sa Regina României și-a scribat lui a și Maria, au luat dejunul la Palatul Regal.

Di Președinte al consiliului D. Sturdza a prezentat M. S. Reginei felicitări în numele guvernului.

M. S. Regina a primit număroase telegrame de felicitare din toată țeara și din străinătate.

În registrele dela Palat s'au înscris un foarte mare număr de persoane.

Orașul a fost pavozat cu drapele naționale.

— Descreșterea populației în Franța. O statistică nouă arată că în 1903 nașterile în Franța au fost cu 1.800.000 mai puțin de cât în 1902. În același an Germania avea un escedent de 900.000 nașteri.

În raport cu celelalte state mari ale Europei, Franța e în minoritate simțitoare în ceea ce privește nașterile. Astfel socotind pe 10.000 de locuitori, Franța a avut un escedent numai de 23 nașteri; pe când: Germania un escedent de 153 nașteri, Austria de 125, Belgia de 116, Anglia de 119, Olanda de 153, Italia de 109, Norvegia de 150, Suedia de 108.

— Apel! Inițiativa luată de „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, de a pune obiceiul felicitărilor de Anul-Nou în serviciul culturii noastre naționale, întimpinând consimțământul general al publicului român, — venim acum, în preseara unei noue aniversări, a adresa către toți iubitorii culturii poporului român din această țeară, un călduros apel, ca să participe și de astă-dată la rescumpărarea felicitărilor de Anul-Nou în favorul *Muzeului istoric și etnografic* al Românilor din regatul ungar.

Consemnarea rescumpărărilor de felicitări se va publica și în anul acesta atât în ziare, cât și în o mică edițiune ocazională, care pe ziua A-

nului-Nou se va trimite tuturor acelor, cari vor contribui sub acest titlu la Fondul Muzeului.

Prin aceasta vom conserva pe deplin părțile frumoase ale obiceiului felicitărilor de Anul-Nou, întâlnindu-ne și unindu-ne cu toții cu ocaziunea noii aniversări la un act de nobilă însulețire pentru înaintarea culturală a neamului nostru.

Fiind terminat splendidul palat al Muzeului istoric și etnografic ridicat de „Asociațiunea“ noastră în Sibiu, și având a-l înzestra acum în mod demn și a-l inaugura încă în decursul anului 1905, — sperăm că apelul nostru va fi întimpinat de astă-dată în toate cercurile preocupate de înaintarea culturală a poporului nostru, cu bunăvoință și însulețire îndoită, ca și pe această cale să se dea Asociațiunii noastre posibilitatea de a realiza în condițiuni cât mai demne o veche dorință a obștei românești. Sibiu, 22 Dec. 1905. *Comitetul central* al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“.

— Apel. Apropiindu-se anul nou, ocazia neplăcută a schimbului de bilete de felicitare, o deprindere fără rost și împreună cu multe neplăceri, apelăm la publicul nostru cult și de astă-dată rugându-l, ca în locul felicitărilor de formalitate obiceiuite la anul nou, să binevoiască a-și aduce aminte de fi neamului, cari se luptă cu greutățile existenței la munca grea a învățurii din carte și să contribuie cu câte o sumă modestă pentru masa studenților români din Brașov.

Donațiunile făcute se vor aduce îndată la cunoștiința publicului ear școlari săraci beneficiari nu vor înceta a se ruga zilnic la masa studenților noștri pentru generoșii lor binefăcători zicând:

„Ear pe binefăcătorii mesei a. esteia vii și morți, pomenește-I Doamne întru împărăția Ta! Amin!“

Brașov, în 12/28 Decembrie 1904.

Pentru Administrația mesei studenților români din Brașov *Vijil Onișu*, director gimnazial.

— Invitare la Producțiunea Teatrului de Simsen. Simsen (arvinez) 22 Decembrie 1904. *Comitetul aranjator*. Inceputul precis la 7 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. Suprasolviri să primesc cu mulțămire și să vor cuita public Venitul curat e destinat în favorul școlii.

Program: 1. Bocoavna n'a învățat și umblă la însurat sau Vlăduțul mamei comedie într'un act de Ioan Lupescu. Persoanele: Vlăduțul mamei, școlar de sat Iftini Sbarciog, bătrân pădurar Costică Simescu, tinăr boier Sevasta, mama lui Vlăduț Smarandița, fiica lui Iftini. 2. „Despre școală“ trilog de M. Drăean. 3. „Despre buna înțelegere“ trilog de M. Drăgan. 4. „Despre procese“ trilog de M. Drăgan predate de copii de școală. 5. Herșcu Boccegiul de V. Alexandri. Dans.

— Emigrarea în Statele-Unite. Oficiul statistic din New-York a publicat statistica referitoare la emigrările din Europa. După această până în 1 Decembrie 1904 au sosit în Statele-Unite 812.870 de emigranți, și e probabil că până la finea anului să se urce numărul lor până la 857 mii, câți au intrat și în anul trecut pe pământul Statelor-Unite. Din cei emigrați până acuma sunt 550.000 bărbați; numărul celor cari nu știu scrie și ceti sunt 168.000. Cei mai mulți au sosit în Statele-Unite prin portul New-York. În privința emigrărilor Italia stă în primul rând cu 103.206 de emigranți, după ea vine Austria și Ungaria cu 177.000, Rusia 145.000; Irlanda cu 87.000 de emigranți. Din Germania numai 96 de mii au emigrat în Statele-Unite.

— Romanul unei princese. Se scrie din Berlin, că între darurile pe cari le-a primit de Crăciun împăratul Wilhelm dela rudenii, era și o carte tipărită pe hârtie frumoasă japoneză. Titlul cărții e „Pădurea“, autoarea sub pseudonimul F. Hugin — cea mai tinără cumnată a împăratului Germaniei princesa Teodora Holstein — Schlesvig, ale cărei talente literare sunt cunoscute.

Se zice că împăratul n'ar fost chiar încântat de carte, dar — cum se obiectează în mod hazliu — preferă ca o princesă să scrie romane decât să le facă.

— Terorismul din Belgrad. Se telegrafează din Belgrad că poliția a asediat redacția și tipografia *Narodni List* și *Oppoziția*, și toți numerii s'au confiscat zi de zi. Nu da voie nimăru să iasă din tipografie și personalul e înarmat fiindcă se teme de atacul polițiștilor. Pe deputatul *Matico*, când a voit să intre alaltăeri în tipografie un glandarm l'a oprit cu revolverul. Eri a fost interpellare în Scupcină asupra acestei chestii. Locuitorii sunt indignați pentru purtarea poliției de oare-ce e evident că stau sub influența oficerilor conspirați. Chestia poate ajunge la o conspirație sângeroasă. *Velicoskovic*, redactorul *Oppoziției* refugiat în Zimony a refuzat provocarea căpitanului Milanovic sub motiv că a luat parte la regicid, și-a călcat jurământul, așa dară nu e abt de duel. Secundații lui Velicoskovic au fost doi oficeri, cei cari au fost condamnați pentru conspirația din Nis. *Velicoskovic* a mai declarat că dacă e silit să duezeze o va face aceasta numai pe teritor ungar, unde legile sunt mai puțin aspre în chestii de duel.

— Chestia contesei Montignoso. Se vestește din Salzburg, că părinții contesei Montignoso au primit în 29 Decembrie prima scrisoare pe care contesa le-a trimis-o din Florenza. Contesa își asigură părinții, că deja se simte perfect liniștită și-și exprimă dorința de a-și vedea cât de curind mama. Marea princesă de Toscana Alice, i a promis, că se va da întâlnire în castelul Westegg lângă lacul Boden. Dorința contesei ca să-și revadă mama în Florenza nu i-se poate satisface de oare-ce marea princesă ca soția fostului suveran al Toscanei, nu voiește să meargă în Florenza. Intrevederea mamei cu fiica se va întâmpla în luna Februarie.

— Leopold Wölfling. Din Zürich se scrie: Pe când toată lumea vorbește de contesa Montignoso, Leopold Wölfling duce o viață retrasă și liniștită în Zug, un orașel din Elveția, și caută să-și câștige dreptul de cetățean Elvetian. Fostul

— Aparat telegrafic nou. Din New-York se scrie despre o importantă inovație tehnică, prin care se schimbă întreg sistemul telegrafic de acuma. Invenția constă din combinația telegrafului și a mașinei de scris, și transmiterea precum și primirea telegramelor se face prin mașina de scris. Acest aparat e mai practic ca cel vechi, deoarece ce se poate manua aproape fără nici o pregătire și nu se pot strecura greșeli ca până acuma. Aparatul e atât de simplu în cât și un copil poate lua în primire telegramele sosite la stație, nu trebuie decât se ia de pe mașină hârtiile scrise. Inventatorul acestui aparat e un agent dela „Western Union Telegraph Company“, și e convins că invenția lui va reduce numărul personalului de telegraf la jumătate.

— Insomnia exchisă dacă veți purta crucea după electro-magnetică, inventată de domnul Müller Albert (Budapesta, V. Vadász u. 42 K. după-cum aduce dovadă și următoarea epistolă: Prea stimate domnule Müller! Scurt timp înainte de aceasta am comandat dela d-ta o cruce electro magnetică R. B. Nr. 86967 pentru cumnatul meu, asupra căruia a avut o astfel de influență, încât după întrebuintarea ei numai de câte-va zile bolnavul s'a simțit mult mai ușurat, respirațiunea lui s'a îmbunătățit ear insomnia i-a trecut cu totul. Văzând influența binefăcătoare a crucei d-tale te rog a trimite atât pentru mine cât și pentru soția mea, câte o astfel de cruce. *Suderfalva*, cu distinsă stimă: *Schrei Mátyas*.

206

— Atragem atențiunea binevoitoare a p. t. public de dame asupra inseratului dlui *Hauer Lajos* farmacist în ARAD (Pécskai-út).

— Atragem atențiunea onoratului public asupra inseratului Altmann Ede.

— Atragem atențiunea on. public asupra anuțului lui *Igaz Sándor*.

Dr. VICTOR D. GRAUR

medic universal, profesor calificat de școale medii p. studiul igienei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

ARAD, Piața Andrassy Nr. 22, etagiul I., vis-à-vis de casa comitatului.

428

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de fălci. Dantură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombări cu cement, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimice curat. Operațiuni diferite la așezarea coroanelor de dinți. Coroane de porcelan și aur conform indicațiunilor specialiștilor savanți. Dantură fixată și mobilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dinți și dantură întreagă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

PARTEA LITERARĂ.

Alexandri

și

Românii din Bucovina

— Material biografic —

(Urmare și fine).

V.

„O carte de un merit științific ca aceasta este în ochii noștri o faptă patriotică, mult mai mare, mai folositoare și mai laudaveră de cât sute de cuvântări politice, pamflete și articole de fund, în care am absorbit mai tot spiritul și toate puterile claselor inteligente ale poporului român de peste hotare“, scrie învățatul bucovinean, iscălit prin o asemenea recomandare sentința de moarte artificialității și aberațiilor pumnuliene.

Către aceasta nouă societate Alexandri se simți tot mai mult atras, căci direcția pentru care muncise el aproape trei decenii, direcția populară, își găsisse interpretul ei științific în capul Junimel. Din potrivă limba Bucovinenilor începea să-i placă tot mai puțin, găsia adese-ori că e o „stropșitură“. Iritat mai ales de faptul că dl Sbiara în textele ce trimitea spre publicare, îi scrie lui Hurmuzachi:

„Dacă Foia Societății ține ca să mă aibă de colaborator, pretind ca să mă primească cu defectele mele de stil și de limbă, iar nu să mă ciuntească din cap până în picioare și să-mi schimbe cuvintele... De este Foia societății o publicație serioasă, îi dau mâna cu frăție; iar dacă această foie are de gând... a propaga Pumnulismul cu lepturism l eu unul mă despart de ea ca de o nevestă care-și pierde cărarușă“.

Și s'a despărțit. Dl Sbiara, supărat și d-șsa pe „genialul și blândul Alexandri“, și-a dat demisia din calitatea sa de director, iar foia a cum ne-o dovedește așa pe eveniment — vășta „Sa corespondență cu dl I. Negruzzi.

Il. Chendi.

ECONOMIE.

Arad, 31 Decembrie st. n.

Sărăcia și avuția.

disertațiune cetită în adunarea generală a reuniunii învățătorilor români din Șiria la 16/29 August 1904.

(Urmare și fine).

Vremile arată pentru activitatea omească diferite perioade, așa la noi în țară, anii 1840 — 50 au fost a redeșteptării generale și a organizării pe baze moderne sociale. Anii 1860—90, au fost pentru cultura intelectuală, a școlarizării, civilizației și culturii generale. Acestea au cerut jertfe enorme de bani dela popoară. Anii de acum dela 1900 sunt mai mult o reacțiune a activității exagerate din 1860—1890 și a experienței, ce sumedenia de avere costă viața civilisată. Se poate numi era de acum și era unei revolte sociale și a schimbării sociale într'ale economiei și industriei tehnice.

Se dovedește acum, că conducătorii din trecut, celor materiale nu le-au dat destulă atențiune, căci precum am zis mai sus, prin înmulțirea omenimei, parte prin recerințele potențate moderne a traiului, grija pentru cele materiale a crescut în toată Europa și socialismul nu numai din pasiuni și cu seduceri a pornit și nu este a se conzidera de trecător, ci el este o întrebare, ce cere răspuns, ce este a se face cu omul sărac, cu muncitorul de rând, ca să nu rămână fără cele trebuincioase.

1) Familia Sbiara, articolul: Cauzele apunerei Foii societății p. 233.

Lucru și ocupațiune trebuie dat, ocașiune că prin lucru să-și poată câștiga ale vieții. O întocmeală astfel a societății omenesci, că nici o clasă a ei se nu ducă lipsă. Conducătorii deci, prin grai viu, prin ziaristică și cărți, prin prelegeri populare și prin reuniuni cu scop economic-industrial și comercial, se nizească a lumina poporul spre al face capabil de câștig. Are datorința al înzăstră cu mijloace ajutătoare de a putea întreprinde o economizare mai rațională, mai mijlocind și posibilitatea de a dispune de pământ și sămânță, prin împrumuturi oneste dela privați și societăți. Mai departe al îmbărbăta la îmbrățișarea industriei, care este prelucrarea materialului brut în obiecte de folos și de valoare înzăcită și insuțită. Apoi la grădinărit, unde mai mult lucru și trudă trebuie decât capital; la prăsirea de vite, la a cărui început modest nu-i trebuie capital însămnat.

Pe când conducătorii poporului mijlocesc a prinde rădăcinii acestea; continu le ține naintea ochilor însămnătatea lucrului și valoarea lui, unica avere de ce dispune omul sărac și prin ce se poate ajuta.

Scrietorul economist Zachar zice: Poporul român din vechime, vârtutea și curajul îl exprimă cu un cuvânt, pentru-că în lipsa pentru existență, efectul la ambele e tot acela. Unul înseamnă puterea sufletească-morală, altul puterea trupească. Vârtutea cea mai mare este învingerea intelectului nostru. Este de regretat că omul mai târziu învață principiul jertferei de sine, ca să supună acum plăcerile prezentului, pențesa acesta totu-și susțâ. Adăru-că nu este alt mediu în mâna omului, de a se feri.

Societatea cultă, având a da și exemple poporului, greșete când își permite o viață costășitoare, luând de model pe o fracțiune a ei, care nu are la spate masa poporului său. Societatea care ține a da întru toate exemplul bun poporului, trebuie să știe, că poporul nu se uită cu ochi buni la cheltuelile luscuoase, mai ales a celor-ce poartă diregătorii și a celor-ce trăiesc nemijlocit dela popor, dar' nici nu se recomândă viață costășitoare, ce trece agonișeala, precum se îndegetează aici mai sus.

Inchiam cu cuvinte valorosului bărbat G. Chitin, publicate în albumul macedo-român: „Iubesc și admir geniul și talentul, nu mă închin decât vârtuții.“

Arad, August 1904

George Purcariu,
contabil consist.

ANUNȚ!

Avem onoare a aduce la cunoștință onor. public, că institutul „Mehadia“ cassă de păstrare societate pe acții, și-a început activitatea în Mehadia la 7 Decembrie 1904 st n. sub conducerea domnilor membrii din direcțiune: Constantin Burdea cav. al ord. Francisc Iosif, președintele Comunității de avere a fostului regiment conf. romano-banatic Nr. 13 din Caransebeș, Péczely Géza prim pretor al orașului Orșova, George Tatuca preot gr. or. român, în lablanita, Eftimie Capușa proprietar în Mehadia, Carol Schwab comerciant în Caransebeș și Ioan Popoviciu ca director executiv în Mehadia.

Fiind în plăcuta poziție a publica acest anunț, ne luăm voe a comunica, că institutul „Mehadia“ escomtează cambii provăzute cu 2, eventual cu mai multe subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni cu 8%, acordă împrumuturi cambiale, cu acoperire ipototecară cu 7—9% — și primește depunerii spre fructificare cu 6%.

476

Direcțiunea.

Felurimi.

Muzica și fearele salbatice. În grădina zoologică din New-York s'au făcut experiențe, spre a se studia efectul produs de muzică asupra diferitelor animale.

Pentru acest scop un șef de orchestră a dat un concert.

Dela primele note, lacrimi mari au curs din ochii lui Basile, marele elefant al grădinei.

Leii, cari mâncau tocmai atunci, parcă mâncau cu mai multă plăcere.

Lupii ascultau cu pleopele închise, și cu-fundați într'un extas adinc. Urșii, cerbii și câprioarele au început să joace.

Când orchestra a tăcut, toate animalele s'au sculat în picioare și au început să urle.

Era, vădit, felul lor de a striga: încăodată!

POȘTA REDACȚIEI.

Mat multora cari au comandat „Românii din statul ungar“ de Russu Șirianu: Să aveți răbdare, îndată ce sosește noul transport, vi se va trimite. Nu stă în putință noastră să accelerăm transportul pe căile ferate maghiare. E adică o lună de când din București am fost avisați de trimiterea cărților și suntem în așteptare și noi.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

C. M. Togyér. Sunteți achitat.

Bibliografie.

A apărut de Dr. Augustin Bunea canonic metrop. 1. Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa schiță biografică, Blaj 1890, broșură de 41 pag. 20 fil. + 10 fil. porto postal.

2. Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite, Blaj 1893. Partea I. 269 pag. 8° scrisă de Dr. Alexandru Grama, costă 1 cor. 40 fileri. Partea II. 400 pag. 8° scrisă de Dr. Augustin Bunea, costă 2 cor.

3. Inocențiu Micu-Klein. 4 cor., (pentru România 5 lei).

4. Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu Roma, în Schematismul arhidiecezei de A. Iulia și Făgăraș pe a 1900, costă 8 cor.

5. Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750 făcută de vicarul episcopesc Petru Aron, Sibiu 1901, costă 1 cor., + 10 fil., porto postal.

6. Vechile episcopii românești: a Vadului, Geoagăului, Silvașului și Belgradului, Blaj 1903 8° 162 pag. Prețul 2 sor., 50 fil., (pentru România 3 lei).

7. Episcopii P. P. Aron și Dionisiu Novacoric, sau istoria Românilor transilvăneni dela 1751 până la 1764, Blaj 1902. Prețul 4 cor. 50 fileri (pentru România 5 lei).

8. Discursuri, Autonomia bisericească, Diverse. Prețul 5 cor., (pentru România 6 lei).

Aceste cărți să pot procura dela tipografia semin. din Blaj (Balazsfalva) ori dela autorul spendându-se banii înainte, — ori contra rambursă.

A apărut și se poate comanda la librăria diecezană din Caransebeș, Carte de rugăciuni și Cântări bisericești. Intocmită cu binecuvântarea Prea Sântiei Sale Domnul Episcop diecezan Nicolae Popea de Dr. Petru Barbu.

CUPRINSUL:

Datorințele vieții religioase-morale ale creștinului drept credincios	1—12
Rugăciunile dimineții	13—22
Rugăciunile santei Liturgii	28—56
Rugăciuni la sânta Mărturisire	57—64
Rugăciuni la sânta Cuminecătura,	65—70
Rugăciunile mesei	71—76
Rugăciunile Vecernei	77—82
Rugăciunile spre somn	83—86
Felurite rugăciuni	87—96

Cântări bisericești: Polielul, Troparele învierii pe glas 5, Treptele, Cântarea Născătoarei de Dumnezeu, Laudele, Troparele și condacele învierii pe 8 glasuri, Troparele și condacele unor sărbători mari, Irmoasele, Picesnele, Cătavasiile Bunevestiri 97—144

Cântece de stea și colinde. 145—160

Prețul: Cartea broșată 50 fil., legată, 60 s'au 80 fil., tipărită pe hârtie foarte fină, broșată: 1 cor., legată: 3—20 cor.

La administrația „Tribunei“ să afle de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șirianu Cor. 2.—	plus 10 fl. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula 1.—	5 „ „
„Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0.40	5 „ „
„Școlarul declamator“	0.50 „ 5 „ „
„Vatra părăsită“ I. Slavici	1.50 „ 10 „ „
„Stropi de rouă“	1.— „ 10 „ „
„Aur“ Const. Hodoș	1.50 „ 10 „ „
„Telegrama“ farză în 3 acte	0.30 „ 3 „ „
„Calendarul“ diecesei aradane	0.40 „ 10 „ „
„Carmen Sylva“ de Vojeu	1.— „ 5 „ „

A apărut:

„12 cântece de școală“ pentru 2 și 3 voci de T. Popovici. Prețul fiecărui caet 50 fl., plus 10 fileri porto. *Cântările liturgice* pentru 3 voci de copil sau bărbăți; legătură de lux; prețul 3 cor. plus 20 fil porto. Editura Librăriei arhidiececesae din Sibiu (Nagy-szeben).

Cuprinsul: Caetul I, pentru 2 și 3 egale.

1. Rugăciune. 2. Cântec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Tiganca. 8. Sunt fecior zdravăn. 9. Eu mă duc codrul rămâne. 10. Imn ocașional. 11. Patru păstori. 12. Cântec la sf. Nicolae.

Caetul II: Cântece pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. In cireșar. 3. Cântece de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vițătoresc. 6. Asistăzi sicriul.

Cântece pe trei voci: 7. Strugurel bătut de peatră. 8. Cucule peană galbenă. 9. Vivat țeara mea. 10. Imnul popular. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

O calfă cu praxă de 7 ani în branșele de *specerați, ferărie și Testile* posedă limbile: Germană, Română și Maghiară, și caută un post la o casă onestă, cei interesezați să adreseze la Dada...

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Nichla.

INSERTIUNI și RECLAME.

Nou atelier de lăcătușerie

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că sub Nr. 17 de pe piața Libertății în Arad în casa d-lui Dr. Schwartz Jenő am deschis un

atelier de lăcătușerie

Primesc ori-ce lucrări aparținătoare în branșa aceasta pe lângă prețuri culante. Rugând spriginul On. public rămân cu perfectă stimă

Schwitzer Dező

măestru lăcătuș. 432

Arad, Piața Libertății 17.

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a p. t. public, că dela 1 Dec. a. c., toate mărfurile se vor vinde pentru un preț general, și în fiecare cas acord rabat separat. Cu deosebită stimă: 441

NADLER LAJOS

Magazin de trusouri pentru bărbați și dame. ARAD, Piața Andrassy Nr. 16.

Telefon 651.

— Înainte de a Vă procura cadourile de Anul nou, faceți încercare la cunoscutul juvalier de bun renume **Kun József**, unde pe lângă prețuri extrem de moderate aflați un foarte bogat magazin de tot felul de juvare, brilante și diamante, ciasornice de Svițera Precision și argintării de lux. Obiectele de aur sunt pregătiri proprii și astfel în preț cu mult mai ieftine, iar în privința executării întrec pe cele din străinătate. Atelier și prăvălie Piața Andrassy Nr. 17. Palatul Reinhart. Magazin mare de ochelari. 469

Primul atelier din Arad, pentru repararea de ciasornice și bijuterii. Nr. Telefonului 63.

Cărbuni de peatră
de Petroșeni pentru Salon.

Briquette de cărbuni rotunzi de Tata.

Briquette de cărbuni

„ILSE“

de Prusia 448

cel mai ideal material de încălzit.

Se capătă pentru prețurile cele mai culante cu transport la

ROTH JÓZSEF

— întreprindere de transport de mobile. —

ARAD, Eötvös-utca 3. sz.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

Fraților Berta

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrassy-tér 3.

Telefon 386.

Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în ferărie pentru mobile și edificii, cuptoare de fer de Nadrág și Meiding de primul rang Mașine (sparhert) pentru bucătării de Olanda elegante, specialități pentru economia de casă, dulapuri pentru ghiță.

Arme Ferlah și Piper, puște pentru vânători: Mopopol de vânzare a coaselor de oșel Barabás Béla și a pompelor de stropit contra nenorosporei pe lângă o garanță de 10 ani, instrumente de verit etc.

Foarfece engleze, Solingene veritabile, penținuri și briciuri.

Deposit esclusiv „AHOI“

Pe seama ținuturilor sud-ungare unicul deposit al lustrului de argint: VENUS pentru cuptoare.

Comandele de provincie se efectuează pentru

Mare câștig la cumpărări.

Nu e bazar, a cărui mărfuri s'ar putea asemui cu mărfurile

Bazarului de concurență

devenit renumit în urma prețurilor estine. Se pot capătă pentru

Bărbați

cămeși tricot de iarnă pantalon tricot, ciorapi de iarnă, mănuși cușme.

Dame

cămăși și pantaloni tricot, ciorapi de iarnă, ghete de postav

Copii

haine tricote, căciule de Berlin, cește, mănuși ciorapi de iarnă, ghiozdane.

Cămeși pentru bărbați și dame, gulere, manșete, fuste, bluze, corsete, mănuși de piele, șurțe empire batiste, năfrâmi, ploiere etc.

477

Obiecte de lux din argint de China,

Prețuri de ocașie

Obiecte frumoase de porcelan 7 și 15 cr. bucata.

Jucării pentru copil și obiecte de lux, despărțământ special cu prețuri de 7 și 15 cr., geante dela 80 cr., geante cu harmonică dela 2 fl. 50 cr. Bastoane, tabatiere, pungl, perii de haine, dinți, per; peptene, ace de per, recușite de mâncare dela 15 cr., săpunuri și parfumuri de I-a cal. Ghiozdane, berete p. bărbați și copii, cadre, albumuri p. 100 ilustrate de la 4 cr., lavoare de tinichea dela 30 cr. se capătă în

Bazarul de concurență de lângă teatru

— Vis-à-vis de statuia libertății —

Grijiți de firmă.

REICH EL.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

ARAD, Piața Libertății
lângă edificiul teatrului vechiu.
Aur și argint călcat cumpără p. prețul
cel mai mare de zi, ori schimbă pentru
alte obiecte de aur și argint.

CIOBAN și NADRA

măstru zidar diplomat.

ARAD, Deák Ferencz-utcza 34 sz.
Avem onoare a aduce la cunoștința p.
t. public ziditor, că sub firma de mai sus
am deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidit
și anume: zidiri noi, transformări de zidiri
vechi, construirea de frontispicii cu materie
ori fără materie atât în loc cât și în pro-
vincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construiți de planuri, facer
de buget pentru prețuri foarte ieftine.

Cu toată stima:

CIOBAN și NADRA.

Atențiune !

Am onoare a atrage atențiunea onoratului public,
că înainte de a se prevedea cu lucruri de crăciun să
facă o încercare la

Moskovitz Izidor

unde să capătă haine pentru bărbați, băești și copii cu
prețuri foarte reduse.

Rog prin urmare pre onorații cumpărători, precum
și pre onoratul public, să nu întrelase aceasta ocaziune
ci să să convingă în persoană. Răzimat pe vechiul re-
nume lui iau voie a mai atrage atențiunea onoratului
public și asupra împrejurării, că cumpărând la mine
face economie de cel puțin 25 %

Recomandând cele de sus în atențiunea bine-
voitoare a onoratului public, și implorând sprijinul
binevoitor al onoratului public, rămân cu

deosebită stimă

Moskovitz Izidor

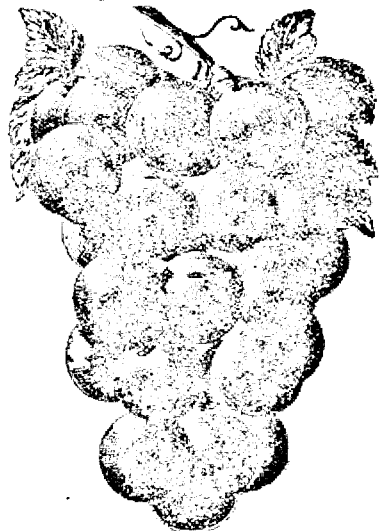
ARAD, Andrassy-tér 8. sz visa-vis de biserica
minorității.

Serviciu prompt!

Rog a fi cu băgare
de samă la firmă.

Cele mai ieftine și mai bune mlădițe de vie.

Mlădițele se prind de minune.

Mlădițele se prind de minune.

din soiurile de Rizling, Riparia, por-
talison, Furmint, Slancamen, Kövidin
Burgundia, Kadarka, Chasles. etc.

La **RENARD JÁNOS**, Nagyósz (Torontl.-m.)

Preț curent gratuit.

454

Furnisez acasă:

Cărbuni de peatră de Salgó-
Tarján pentru 1 fl. 70 cr.

Cărbuni de lemn de fag pentru
2 fl. 20 cr.

Lemne de foc mărunțite pentru
1 fl. Câte o sută chilogramme.

Comandele sunt a se adresa lui:

ALTMANN EDE

— neguțator de specialități. —

Arad, Str. Wesselényi Nr. 48.

La cumpărare de 500 kgr. ofert special.

La Kilényi C. și C-nie

ARAD,

— Piața Andrassy Nr. 20, Palatul Fischer —
la „Globul albastru“.

Toate stofele de haine pentru dame se vând cu începere dela

28 Novembre

pentru preț mai mic de cât de fabrică.

439

■ ■ ■ **Ocaziune rară!** ■ ■ ■

Stofele se vând pentru toate prețurile acceptabile.

Ocaziunea de a cumpăra foarte ieftin

stofe de haine pentru dame.

Nou magazin de mobile în Aad.

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința v. o. public, că azi am deschis în Arad **un magazin de mobile** sub firma înprotocolată a lui

FISCHER J.

care magazin este filiala magazinului de mobile din Timișoara, existent deja de 28 ani.

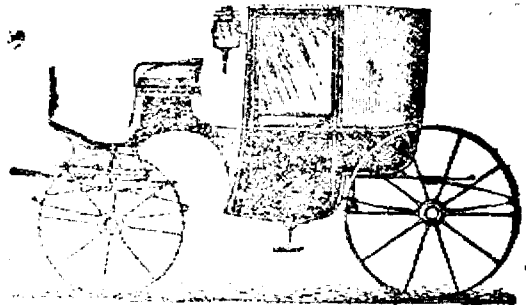
În urma principiului meu, a experiențelor mele multiple câștigate și a capitalului de circulație suficient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor cerințelor on. public pe deplin.

Când îmi iau voia a recobanda noua mea întreprindere prețiosului sprigin al on. public, promit că voi nșui să binemerit de încrederea binevoitoare a on. public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfa indigenă de calitate inexceptionabile.

312

Cu deosebită stimă:

FISCHER J.
măestru tapesier.

Kováts és Thomay

fauri.

ARAD, Kossuth-utca 2 szám.

P. T.

Avem onoare a ne recomanda în prețiosul D-voastră sprijin prăvălia noastră de renume pentru construirea de trăsuri.

După experiențele câștigate 7 ani de rând în fabrica de echipaje imp. reg. de curte a *Fraților Kiber* suntem în plăcuta poziție de a corespunde și celor mai extreme pretensiuni.

Fabricăm echipaje noi conform comandel primim reparări pentru prețuri estine și culante.

Trăsuri gata în deposit.

Preț-curent gratis și franco.

Cu deosebită stimă.

Kováts és Thomay
fauri.

345

Condițiunea principală a

FRUMȘETEI

este, ca față și mâinile să fie fine, ear în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserit supărăcios, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Se poate comanda dela:

farmacistul HAUER LAJOS.

ARAD, Pécskai-ut.

287

Primul institut de artă sud-ungar pentru
zidirea de altare, de sculptură și de aurit.

Temesvár-Józsefváros, vis-à-vis de claustru.

Atrag atențiunea prea onorstei preoțimi și a d-lor curstori supremi bisericești, că în atelierul meu pregătesc iconostase noi, altare, scaune episcopice și alte

aranjamente complete bisericești Pe iconostas ptez nouă iconi de artă, afară de aceea auresc și vâpșesc din nou iconostase vechi. Primesc și vâpșitul de biserică. Trimit schițe de plan gratuit. La dorință călătoresc la fața locului pe speșele mele. Recomand icoanele mele de relief, peatră masivă cu vâpșeală polichronică, statue sante dela 60—180 cm. mărime. *Madonna de Lourdes*, *Inima Mariei de 9 ani* bogat aurite cu vâpșeală polichronică.

De present se pregătește pe seama bisericei din Kesa-Mare: *Inima sfântă a lui Iisus și Madona de Lourde*, în înălțime de 160 cm.

De serviciu prompt și echitabil îngrijește:

140—52

NAGY NEP. JÁNOS

Temesvár Jozsefváros, Bonnaz-utca 6 sz. (casa proprie).